

на фермах стає надзвичайно рентабельним, а вирішення питань біоетики у господарчій діяльності господарств дозволить максимально ефективно використовувати цих птахів.

Література

1. Горбанчук Я.О. Сучасна ситуація в промисловому страусівництві.//Прозисія.–2005. №8-9.
2. Дім, сад, город.– К.: Преса України, 1999.– №3. Березень.
3. Крайбих А., Зомер М. Содержание страусов на ферме.– М.: Колос, 2003.
4. Лифшиц А.С. Страусы: разведение и выращивание.–Ростов н/Д: Издательский Дом «Проф-Пресс», 2002.
5. Панько І.С. Професійна етика лікаря ветеринарної медицини.– К.: Урожай, 1998.

РОЛЬ БІОЕТИКИ У ВИРІШЕННІ ДЕЯКИХ СОЦІАЛЬНО-МЕДИЧНИХ ПРОБЛЕМ

Власенко М.

Полтавський ДПУ імені В.Г. Короленка

Біоетика, або етика життя – розділ прикладної філософської етики, який вивчає проблеми моралі, насамперед, щодо людини і всього живого [5]. Біоетика намагається провести паралель: які дії щодо живого з моральної точки зору є допустимими, а які – ні. Біоетика поєднує високі досягнення біологічної науки та медицини з духовністю і стає ознакою цивілізації [4]. Деякі вчені вважають, що біоетика корелює взаємозв'язки людини з природою та із собі подібними, а інші вважають, що дотримання принципів біоетики лише гальмує на перешкоджає прогресу [6].

З точки зору біоетики, з прогресом науки та техніки виникає сукупність проблем, які пов'язані із втручанням у людську природу особистості. Умовно їх можна поділити на декілька груп. Перша група проблем пов'язана з впливом на соматичні клітини і тканини людини [3]. Концепція генної терапії зводиться до того, що найбільш радикальним способом боротьби з генетичними захворюваннями є спрямоване знищення або виправлення власне генетичної причини захворювання, а не його наслідків. До таких причин належать мутації в зародковій клітині, соматична мутація, проникнення чужорідного генетичного матеріалу (вірусна інфекція). Більш тонким методом генної терапії є метод генетичного коригування. У цьому випадку забирають хворий ген або його хвору частину і змінюють на здорову [1]. Друга група проблем виникає з втручанням у процес відтворення. Відпрацьовано методи добору зародків або мутацій, що спричиняють спадкові захворювання. Так, забезпечене зачаття дитини, вільної від мутацій гена (мутація в р 53), що спричиняє рак (синдром Лі-Фроуміна). У людей, що несуть таку мутацію, частота виникнення онко-

логічних захворювань дуже висока, причому в досить ранньому віці. Запліднення яйцеклітин майбутньої матері виробляються in-vitro. На стадії восьми клітин одна клітина бралася для генотипування. З багатьох запліднених яйцеклітин тільки частина виявилася вільними від мутацій. Такі зародки були поміщені в матку матері, яка потім народила здорову дитину [1, 6].

Такий підхід, якщо він потребує попередніми дослідженнями, набагато етичніший, ніж проведення абортів, особливо на пізніх стадіях розвитку ембріону. Тим паче, всі релігії, крім іудаїзму, критикують те, що може припинити життя зародку, і забороняють аборти, а страждання і хвороби розглядають або як покарання, яке слід сприйняти, або як випробування, якому потрібно гідно протистояти [1, 6]. Вважаємо, що більш практичніше для людства розробляти методи контролю власного відтворення, ніж дозволяти здійснювати такий контроль за поєднанням факторів природного добру, пов'язаних зокрема з техногенним забрудненням навколишнього середовища.

Однак, на сьогодні реальне життя та соціально-економічне становище диктують свої жорстокі умови та доводять правомірність на сучасному етапі контролю народжуваності людей у щільно заселених регіонах світу шляхом абортів, як одного із методів боротьби з генетичними мутаціями та загостренням соціальних проблем, зокрема бідністю. Цей важливий суспільний консенсус, безумовно, повинен спиратись на принципи біоетики, теоретичне та наукове обґрунтування яких є актуальним питанням сьогодення, що неможливо без інтеграційного підходу щодо використання досягнень багатьох біологічних та соціально-гуманітарних наук.

Література

1. Гладко В.І. Генетика і етика в сучасному світі // Біологія. – 2005. – №4. – С. 4-5.
2. Запорожан В.М. Біотехнології мають контролюватися суспільством // Ваше здоров'я. – 2001. – 23 листопада. – С. 8-9.
3. Запорожан В.М. Біоетика в сучасній медицині // Вісник НАН України. – 2002. – №1. – С. 16-25.
4. Кундієв Ю.І. Біоетика – веління часу // Вісник НАН України. – 2001. – №11. – С. 11-16.
5. Кундієв Ю.І. Біоетика // Безпека життєдіяльності. – 2003. – №1. – С. 9-11.
6. Чижевський О.Л. Еволюція поглядів на біосферу та її нагальні проблеми // Біологія. – 2004. – №29. – С. 2-5.

ОДЕРЖАННЯ ЕКОЛОГІЧНО ЧИСТОЇ ПРОДУКЦІЇ – ЗАВДАННЯ БІОЕТИКИ

Герус І.О. Онінко В.В.